

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_KOS_240
Předmět:	Komunikace ve službách
Tematický okruh:	Obchodní korespondence
Autor, spoluautor:	Mgt. Petra Lefanová
Název DUMu:	Vyhotovení písemností podle normy ČSN 01 6910
Pořadové číslo DUMu:	20
Stručná anotace:	Prezentace seznamuje žáky s vyhotovením písemností podle normy ČSN 01 6910. Zabývá se psaním interpunkčních znamének, zkratek a značek
Ročník:	1.
Obor vzdělání:	66-41-L/51 Obchodník
Metodický pokyn:	Prezentace slouží jako doplněk pro výklad učitele. Žáci mohou pracovat s normou ČSN 01 6910, z variant vybírají správně napsané věty, slovní spojení.
Výsledky vzdělávání:	Žák ovládá základní typografická pravidla týkající se psaní interpunkčních znamének, zkratek a značek
Vytvořeno dne:	15. 10. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora	

**Vyhotovení písemností podle
normy ČSN 01 6910
vybraná pravidla typografie**

Obsah

Interpunkční znaménka

Zkratky

Značky

- první část prezentace je výkladová, druhá část obsahuje praktické příklady

Interpunkční znaménka

. , : ; ! ?

- **za každé interpunkční znaménko se píše mezera**
- výjimka: pokud je znaménko součástí ucelené značky (např. tečka v e-mailových adresách) mezeru nepíšeme
- **více interpunkčních znamének za sebou** – mezeru píšeme za poslední z nich
př. Omega, s. r. o., Rar, a. s.,
- tečka za zkratkou **na konci věty** platí jako tečka za větou

Interpunkční znaménka

- **tři tečky – vynechaný text** (elipsa, výpustka)
- píšou se vždy tři
- **nahrazují-li vynechaná slova** (např. v nedokončeném výčtu) **oddělují** se od předcházejícího a následujícího textu mezerou
- např. dodáváme matrace, polštáře, peřiny, ...

- **naznačují-li tři tečky zámlku** – píšou se bez mezery
- dopravní nehoda si vyžádala oběti na životech...

Interpunkční znaménka spojovník a pomlčka

- **spojovník** je nejkratší vodorovná čárka – najdeme ho na klávesnici
- končí-li spojovník na konci řádku, píšeme ho opět na následující řádek
- píše se bez mezer
- **pomlčka** má dvojnásobnou délku vzhledem ke spojovníku
- vkládá-li se do pomlček slovo, věta, oddělujeme pomlčky z obou stran
- klávesová zkratka: Alt+0150

Interpunkční znaménka

- **pomlčka ve významu proti** (versus) – s mezerou
př. utkání Sparta – Slavia
- **pomlčka označující vzdálenosti** – s mezerou
př. vzdálenost Praha – Plzeň
- **pomlčka ve významu až, až do** – bez mezer
př. ordinační doba 08:00–12:00, strana 52–68
- v textu může pomlčka vyjadřovat zaokrouhlenou peněžní částku – bez mezery
př. Kč 25.450,–

Interpunkční znaménka závorky a uvozovky

- **píšeme bez mezer před i za výrazem**
př. Navštívíme zoo (v případě příznivého počasí).
- **je-li v závorce celá věta**, koncová závorka se píše až za interpunkční znaménko
- přednost mají **okrouhlé závorky**, jako další se používají závorky vnořené
- **hrnaté závorky** se používají:
  - v jazykových příručkách – znamenají výslovnost
  - v matematice
  - v odborných pracích – číslovaný seznam použité literatury – [8]

Interpunkční znaménka

lomítko

- **lomítko** (rovná závorka) – dělicí znaménko mezi údaji
- před i za nepíšeme mezeru
př. školní rok 2013/2014, 50 km/h
- vyjadřuje-li lomítko alternativu – neoddělujeme mezerou
př. Vážená paní/vážený pane

Interpunkční znaménka uvozovky, odsuvník (apostrof)

- **přední a zadní uvozovky** se v češtině označují různě umístěnými znaky.

např. v přímé řeči:

- „Musím si ještě navoskovat lyže,“ oznamoval bratr.
- „Co tu děláš?“ ptala se matka.

- **odsuvník** – nahrazuje vynechané písmeno

př. upad', sáh', l'école, Paul's dog

Zkratky

Psaní zkratek upravují **Pravidla českého pravopisu**.

- **zkratka vytvořená začátkem slova** – píše se tečka
př. p., atd., apod., zvl.,
- **zkratka vytvořená prvním a posledním písmenem** –
tečka se nepíše
př. fa, fy, fou (firma, firmy, firmou), cca,
- **uvnitř zkratek dvou nebo více slov** – píše se tečka
př. a. s., spol. s r. o., s. r. o.,
- **některé zkratky můžeme psát dvojím způsobem**
př. č. j. = čj. (číslo jednací), č. p. = čp. (číslo popisné)

Zkratky

- **za iniciálovými zkratkami a za zkratkovými slovy tečku nepíšeme**

př. ČR, OSN, USA, ČEDOK, KARMA

- **akademické tituly, vojenské a vědecké hodnosti –**
pokud se píší před jménem – neoddělujeme čárkou
př. Ing. Pavel Novák, Mgr. Lenka Hubáčková

- **zkratky vědeckých hodností uvedené za jménem –**
oddělujeme čárkou

př. Mgr. Marcela Nová, Ph. D.

Značky

- značky lze použít jen ve spojení s číslem
- píšou se **bez tečky**
- od čísla se **oddělují** mezerou
- značky jednotek se tisknou stojatým písmem
- značky fyzikálních veličin se tisknou **kurzivou**
- značka a číselná hodnota se píšou na jeden řádek – vkládá se **pevná mezera**

Značky jednotek

- 10 cm; 100 kg; 50 W; 30 s
- **tvoří-li značku více znaků – bez mezery**
- 10 °C; 200 kW; 25 mA
- **výše položené značky se připojují bez mezery**
- plocha 57 m²; pivo 12°
- **vyjadřujeme-li číslicí a značkou přídavné jméno – píšeme bez mezery**
- 15% sleva = 15procentní sleva

Značky měn

- v sestavách se značky měn píšou **za peněžní částkou**
- v textech lze napsat před i za ní
př. 300 £;10 \$; 20 €, cca 600 Kč
- v **bankovní praxi** se měnové jednotky vyjadřují **třípísmennými kódy**
př. USD, EUR, CZK

Matematické značky

- čísla se od značek **oddělují mezerami**
  - značka minus je stejně dlouhá a stejně vysoko jako vodorovná čárka ve značce plus
  - v korespondenci nahrazujeme pomlčkou
- př. $10 - 10 = 0$ $10 + 10 = 20$
 $10 \times 10 = 100$ $10 : 10 = 1$
- vyjadřujeme-li hodnotu čísla – předsazují se bez mezery
- př. $+5\text{ }^{\circ}\text{C}$, $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$

Další vybrané značky

Procento, promile

- procento je na klávesnici
- promile má zkratku ‰ (alt+0137)

Měřítko, poměr – neoddělují se mezerami

př. mapa v měřítku 1:100 000

Skóre – neoddělujeme mezerou

př. výsledek zápasu 2:0

Průměr – mezi číslem a značkou je mezera

př. hadice o $\emptyset$ 1“

Paragraf – § (alt+0167) – s mezerou

Důležitá poznámka

- pokud nejsou značky v textu použity s číslem, musí se vypsát slovy

př. Koupil jsem několik **metrů** látky. Domácnost spotřebovala mnoho **litrů** vody.

Pokud nemůžete najít značku na klávesnici nebo v symbolech, použijte tzv. ASCII tabulku.

Praktická cvičení

Vyberte správné varianty

1. a) Firma Dantel, spol. s r. o.
b) Firma Dantel, spol. s r. o.
c) Firma Dantel, s. r. o.
d) Firma Dantel, s r. o.
2. a) Nabízíme kvalitní produkty, a to maso, mléko, ...
b) Nabízíme kvalitní produkty, a to maso, mléko, ...
3. a) Faktura číslo 123/13
b) Faktura číslo 123 / 13

Praktická cvičení

Vyberte správné varianty

4. a) Střecha byla postavena pod úhlem 45° .
b) Střecha byla postavena pod úhlem 45° .
5. a) Namícháme 30% roztok.
b) Namícháme 30 % roztok.
6. a) Sleva výrobku je 15%.
b) Sleva výrobku je 15 %.

Praktická cvičení

Vyberte správné varianty

7. a) Mapa v měřítku 1:100 000.
a) Mapa v měřítku 1 : 100 000.
8. a) Teplota vzduchu je 20°C.
b) Teplota vzduchu je 20 °C.
9. a) Teplota vody je –10°C.
a) Teplota vody je – 10°C.
a) Teplota vody je – 10 °C.
a) Teplota vody je –10 °C.

Praktická cvičení

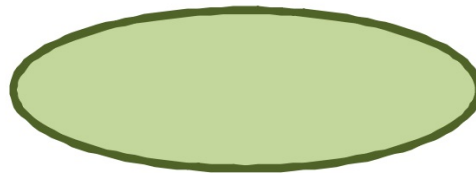
Vyberte správné varianty

10. a) Zápas skončil 3 : 0 pro domácí družstvo.
b) Zápas skončil 3:0 pro domácí družstvo.
11. a) Postup je v souladu s uvedeným §.
b) Postup je v souladu s uvedeným paragrafem.
12. a) Řidiči naměřili 2 ‰ alkoholu v krvi.
b) Řidiči naměřili 2‰ alkoholu v krvi.
c) Řidiči naměřili 2 o/oo alkoholu v krvi.

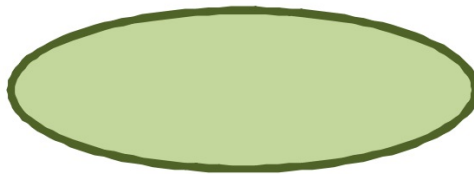

Vložte správnou variantu do oválu

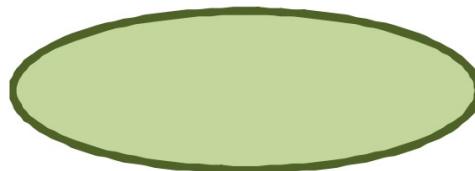
1. formát A4
formát A 4

2. 5krát
5 krát

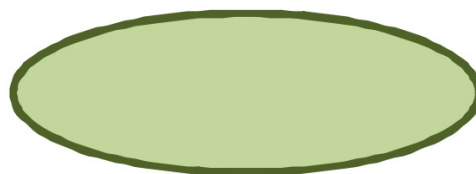

3. 5 násobný vítěz
5násobný vítěz
5ti násobný vítěz

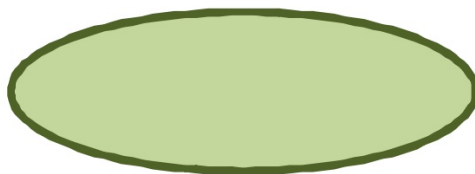

Vložte správnou variantu do oválu

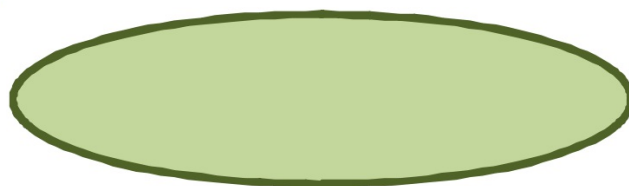
4. 05,30 hod.
5 hod. 30 min.
05:30 hod.

5. § 85
§85

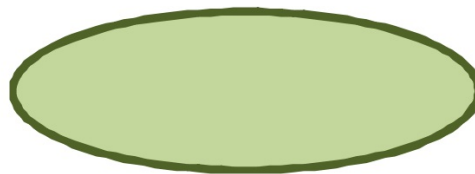
6. česko-francouzský slovník
česko - francouzský slovník
česko–francouzský slovník

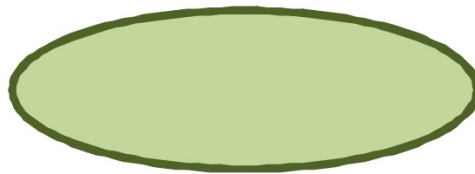

Vložte správnou variantu do oválu

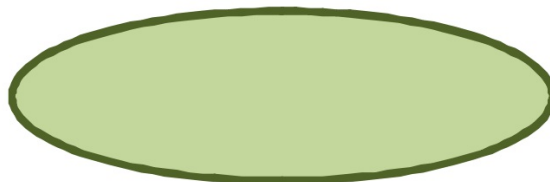
10°C
10 °C

8. 1:100
1 : 100

9. 40 m x 30 m x 10 m
40 x 30 x 10 m

Zdroj

- KULDOVÁ Olga a Emílie FLEISCHMANNOVÁ *Jak psát obchodní dopisy a jiné písemnosti*. 6. upravené. Praha: Fortuna, 2007. ISBN 978-80-7373-009-3.
- FLEISCHMANNOVÁ Emílie, Olga KULDOVÁ a Rajmund ŠEDÝ. *Obchodní korespondence pro střední školy*. Praha: Fortuna, 2008. ISBN 80-7168-919-X.
- ČSN 01 6910. *Úprava písemností zpracovaných textovými editory*. Praha: Český normalizační institut, 2007.